

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723200423
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723200423.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. T., R. XX.XX.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny R., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa matky: Q. T., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C., B.. O.. I. Č.. XXXX/X, t.č. bytom C., B.. K..W.. Š. Č.. XX/XX, a otca: K. T.-A., narodený XX.XX.XXXX, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, X L. Z. W., F. X. H. H. XX O., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry K., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e nad maloletou J. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny R., R. XX, XXX XX R..

Matka j e p o v i n n á platiť výživné na maloletú vo výške 40 eur mesačne splatné vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny R..

Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú vo výške 130 eur mesačne splatné vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny R..

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v súčinnosti s Centrom pre deti a rodiny R. j e p o v i n n ý predkladať súdu správu o maloletej vždy do 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin podal dňa 10.02.2023 na tunajší súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom.

Svoj návrh odôvodnil tým, že mal. J. T., R.. XX.XX.XXXX pochádza z matky Q. T., R.. X.X.XXXX, bytom K..W..Š. XX/XX, C. a otca K. T.-A., R.. XX.XX.XXXX, bytom X L. Z. W., F. X, H. H. XX O., C. D.. Otec sa s dcérou nestýka. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6C/196/2010 zo dňa 09.12.2015 bolo určené otcovstvo k maloletemu dieťaťu a mal. J. bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Matka má ešte jedno maloleté dieťa N. I. F., R.. XX.XX.XXXX, ktorý bol Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 16P/67/2013 zo dňa 06.10.2015 zverený do osobnej starostlivosti otca N. F., R.. XX.XX.XXXX. Mal. J. od septembra 2022 nastúpila do deviateho ročníka na ZŠ I. A. X XX/X, Ž.. Je vedená v odborných ambulanciách pedopsychiatra K.. D., u K.. N. - P. K., kde jej diagnostikovali ADHD, dyskalkúliu, dislexiu a dysortografiu. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9PPOm/2/2022 zo dňa 02.09.2022, právoplatným dňa 02.09.200 bola maloletá J. zverená do starostlivosti A. J. P. R., N. A. C. J., Ž.-U.. Dôvodom umiestnenia maloletej bolo podozrenie zo zanedbávania a neprimerané výchovné tresty zo strany matky, podozrenie zo spáchania trestného činu. Trestné stíhanie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby voči

matke maloletej ešte nie je ukončené. Počas pobytu v zariadení u maloletej stále pretrvávajú odmietavý postoj voči matke. Počas práce s rodinou vyplynulo, že matka je zameraná na seba a na uspokojovanie vlastných potrieb, rezignovala na vzťah s maloletou. Dcéra matku vníma ako psychopata, prejavuje voči nej odpor a nenávisť. Boli realizované pobyty v domácom prostredí u starej matky G. T. dvakrát a raz u starého otca S.R. J. v Q. K.. Počas posledného vianočného pobytu u starej matky musela byť maloletá hospitalizovaná v tj-NM na psychiatrickej klinike z dôvodu sebapoškodzovania. Dňa 18.01.2023 bola realizovaná prípadová konferencia za účelom zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny. Maloletá svoj postoj nezmenila. V minulosti si stará matka G. T., R.. XX.XX.XXXX podala návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh vzala späť, nakoľko mal. J. nerešpektovala starú matku. Stará matka pracuje v 12-hod. pracovných zmenách nedokáže maloletej zabezpečiť bezpečnú a potrebnú starostlivosť vzhľadom k jej psychickému stavu. J. rázne zamietla možnosť bývať v domácnosti starej matky. Starý otec zo strany matky aj vzhľadom na výchovné problémy u maloletej neprejavil záujem o zverenie maloletej do jeho náhradnej starostlivosti. Ďalšou príbuznou je teta C. Š., R.. XX.XX.XXXX, ktorá ešte študuje na vysokej škole a nie je v jej možnostiach a schopnostiach v súčasnom období zabezpečovať potrebnú osobnú starostlivosť o maloletú. DKC R. vo svojom písomnom vyjadrení odporučilo nariadenie ústavnej starostlivosti. Maloletá J. vyžaduje pravidelnú psychologickú starostlivosť v zariadení .

2. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila podaním, ktoré bolo na tunajší súd doručené dňa 06.03.2023. Uviedla, že dcéra bola umiestnená v DKC R. nariadením ÚPSVaR Martin a po dôslednom zvážení a rozhodnutiach dospeli k názoru, a teda aj ona ako matka, zákonný zástupca dcéry, aby bola umiestnená do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny R..

3. Na pojednávaní konanom dňa 24.07.2023 boli prítomní kolízny opatrovník (navrhovateľ), zástupkyňa Centra pre deti a rodiny R., matka a okresná prokurátorka. Otec sa na pojednávaní nezúčastnil, predvolanie mu bolo doručené riadnym spôsobom. Svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Súd v zmysle § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca.

4. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom kolízneho opatrovníka, zástupkyne Centra pre deti a rodiny R., matky a okresnej prokurátorky,
- rodným listom maloletého dieťaťa,
- správou Detského krízového centra R. zo dňa 06.02.2023,
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/37/2023 - 27 zo dňa 16.02.2023,
- oznámením CDR R. o prijatí maloletej zo dňa 20.02.2023,
- uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/37/2023,
- preloženými písomnosťami doručenými otcovi,
- správou CDR R. zo dňa 04.04.2023,
- správou Centra pre deti a rodiny R. zo dňa 13.07.2023,
- potvrdením Certifikátom o doručení písomností otcovi zo strany I. P. V. E. O. L.,
- uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru zo dňa 17.05.2023,

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Zo záverov správy Detského krízového centra R. zo dňa 06.02.2023 vyplýva, že neodporúčajú návrat maloletej domov k matke pre výrazne narušené vzťahy medzi nimi. Vzhľadom na aktuálne skutočnosti odporúčajú nariadenie ústavnej starostlivosti s pravidelným udržiavaním kontaktu s blízkymi rodinnými príslušníkmi. Pre dieťa zabezpečiť pravidelnú psychologickú starostlivosť v zariadení, zostať v kontakte s detským psychiatrom.

6. Uznesením č.k. 9P/37/2023 - 27 zo dňa 16.02.2023, vykonateľné dňa 16.02.2023 bola uložená povinnosť Detskému krízovému centru R., N. A. C. J., N. Č.. XX, Ž. - U. odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R.. Maloletá bola do Centra pre deti a rodiny R. prijatá dňa 20.02.2023.

7. Maloletá bola od 07. - 09.04.2023 na pobyte u starého otca p. J., bytom Q.Ý. K., B.. N..S.. J. Č.. XX/XX.

8. Zo správy Centra pre deti a rodiny R. zo dňa 13.07.2023 vyplýva, že maloletá prišla do CDR 20. februára 2023. Prišla ako veľmi depresívna mladá slečna, ktorá má jediný zmysel života a to nikomu neísť do cesty. Spočiatku bola uzavretá na izbe, nechcela komunikovať a spoločné aktivity boli pre ňu neprijateľné. Stále bola naladená neprístupne a sťažovala sa na všetko, správanie detí, tiet. Neskôr si vysvetlili, že nebudú brať do úvahy jej sťažností, pokiaľ sama niečo nespraví pre zlepšenie vzťahov. Vždy ju však trpezlivo vypočula, poradila. J. začala na sebe pracovať (s odporom) s pomocou všetkých, ani si to neuvedomila a dnes je súčasťou skupiny. Deti ju prijali a ona prijala svoje miesto v skupine. Chodí s nimi vonku, na hojdačky, na televíziu, hrajú spolu hry na telefóne....a iné. Adaptácia bola pre ňu samú veľmi náročná. J. nevie prijať pochvalu, objatie. Dotyk je pre ňu ešte neprijateľný. Skupinové povinnosti boli pre ňu nepredstaviteľná pohroma. Nevedela chytiť metlu, umyť riad, upratať svoje vecí, sprcha každý deň - pohroma, umytie hlavy len cez dohovárание. Neustále sa na ňu sťažovali vychovatelia, ráno nechcela vstať z postele, večer spať.....Nadstavili si režim a J. pochopila, že nebude mať žiadne výhody, ak sa nezapojí do života na skupine. Dnes je schopná, síce jej to trvá veľmi dlho, upratať svoju izbu, zvládne službu v kuchyni. Svoje depresie si zamieňala za naučené správanie a to v nej nepodporovali. Ak ráno nechcela vstať a zameškala autobus, išla do školy aj tak, vždy ju niekto odviezol. Ak v škole nepracovala - dorábala doma. Ukončila 9. ročník, je prijatá na SOŠ Obchodu a služieb v K. odbor polygraf. Najskôr bola demotivovaná, teraz je už spokojná, nemá však žiadnu predstavu. J. dokončila deviaty ročník po dohode s triednou učiteľkou, najskôr vôbec nepracovala, postupne však zistila, že to tak nepôjde. Keďže denne komunikovali, vždy vedela, čo bolo v škole, čo neurobila. Svoje depresie prenášala aj do školy. Spoločne s učiteľmi jej dali na vedomie, že je veľmi šikovná a stačí len chcieť. Budú ju podporovať a pomáhať v príprave ako doposiaľ. K vychovávateľom mala odmietavý vzťah. Mala pocit, že jej nik nerozumie. Dnes je zhovorčivá a sama sa príde podeliť o svoje zážitky. Jej prejav je taký zvláštne smiešny, pretože vždy sa spýta prečo? Rešpektuje všetkých ako autority, niekedy sa aj jej stane, že prekročí hranicu slušného správania voči dospelým. Vzťah k deťom má dobrý. V podstate si rozumie so všetkými, ale viac času trávi v kolektíve rovesníkov. Malé deti nemá rada. Nemá veľa kamarátov, ani nie je vyhľadávaná, ale je rada, ak je v spoločnosti kamarátov aj mimo skupiny. Rada sa zapája do ohovárok a klebiet. J. nemá koníčky, rada kreslí a svoj čas venuje telefónu. Nemá rada aktivity, kde sa niečo vyrába a tvorí, nemá čas len tak sedieť a nemá ani trpezlivosť. Vytvoriť podnetné prostredie pre štúdium. Viesť ju k samostatnosti pri nakupovaní, varení a iných činnostiach na skupine. Podporovať aj naďalej kontakt s biologickou rodinou a umožniť jej pobyty v biologickom prostredí. Vreckové mýňa na bežné veci vlastnej potreby. Osobné vecí si neničí, máva v nich neporiadok. Je zapojená do programu osamostatňovania, je však s ňou ťažká komunikácia a zatiaľ všetko odmieta. Zdravotný stav je relatívne dobrý. Absolvovala potrebné vyšetrenia a prehliadky. Dlhodobu užíva psychiatrické lieky, vid' dokumentácia. Kontakt s biologickou rodinou - Matka občas zavolá a chce informácie o J.. Stará mama pobyty- cca každé dva mesiace. S J. hovorili o tom, že môže sama cestovať do K. za starkou, odmietla to.

9. Uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru, Odbor kriminálnej polície PZ v K. zo dňa 17.05.2023 bolo zastavené trestné stíhanie matky pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby voči maloletej.

10. Matka uviedla, že sa pripája k návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti. Podľa jej názoru v súčasnej dobe takisto nie je zrejme iné riešenie. Ona osobne si myslí, že maloletá musí trochu aj dospieť, pochopiť niektoré veci. Ťažko sa dieťaťu s jej diagnózami niekedy niečo vysvetľuje, ťažšie sa s ňou komunikuje. Komunikuje aj teda priamo s Centrom pre deti a rodiny R., kde sa zvažuje samozrejme práca s maloletou a podľa jej názoru musí teda maloletá dospieť a niektoré veci sa teda snažiť pochopiť.

11. Kolízny opatrovník uviedol, že oni na podanom návrhu samozrejme trvajú. Od umiestnenia maloletej od 20.02.2023 intenzívne teda pracujú s rodinou. Aj v minulosti pracovali s rodinou, ale od tejto doby bolo možné aj nejakým spôsobom komunikovať aj s maloletou, kedy tá komunikácia spočiatku bola malá, maloletá nekomunikovala. V súčasnej dobe, ako tu už aj odznelo, sa to zlepšilo, začala lepšie komunikovať. Pokiaľ sa týka nejakých pobytov, realizujú sa krátkodobé pobyty u starej matky, každý kalendárny mesiac ide ku starej matke, pričom má tam rovesníkov, kamarátov, nedá sa povedať, žeby citové vzťahy so starou matkou a prípadne aj matkou boli nejaké ideálne a dobré, avšak má záujem tam ísť do tohto prostredia. Konali sa aj dve prípadové konferencie, vyskytol sa tu teda aj starý otec maloletého dieťaťa, teda otec matky, ktorý mal jedenkrát maloletú u seba a vyjadril sa, že do budúcnosti zväži prípadne náhradnú osobnú starostlivosť. Závisí od toho, ako sa teda vzťahy s ním a s maloletou

budú do budúca vyvíjať. Za nich v súčasnej dobe nevidia iné riešenie, ako maloletú umiestniť do ústavnej starostlivosti.

12. Zástupkyňa Centra pre deti a rodiny R. uviedla, že oni sa taktiež pripájajú k samotnému návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti. Rovnako zastávajú názor, že v súčasnej dobe nie je iné riešenie a čo sa týka nejakých ostatných tvrdení konkrétnych o maloletej, poukazujú na správy, ktoré boli doručené do spisového materiálu.

13. Okresná prokurátorka uviedla, že rovnako po teda objasnení niektorých skutočností a teda po aj dokazovaní, ktorým disponujú, doporučujú teda nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom a oboch rodičov zaviazat' povinnosťou platiť výživné.

14. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine o a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 Zákon o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

18. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletej umiestniť ju do ústavnej starostlivosti do Centra pre deti a rodiny R., kde sa aj nachádza. Maloletej diagnostikovali ADHD, dyskalkúliu, dislexiu a dysortografiu, trpí psychickými problémami, ktoré matka nedokázala zvládnuť. Vzťahy medzi matkou a maloletou sú aktuálne veľmi zlé, i keď je predpoklad, že by sa mohli do budúcnosti zlepšovať. Výchovu matka nedokázala zvládnuť o čom svedčí aj trestné stíhanie na matku, maloletá dokonca situáciu riešila sebapoškodzovaním. Matka sama si uvedomuje, že aktuálne nie je možné, aby zabezpečovala starostlivosť o maloletú, ktorá to taktiež absolútne odmieta. V zariadení je s maloletou profesionálne pracované, pričom je možné badať aj zlepšenie správania aj psychického stavu. Súd zisťoval či nie je možné maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Žiadateľ o pestúnsku starostlivosť nie je žiadny, pričom príbuzných maloletá má, chodievala za starou matkou a starým otcom, avšak títo obaja nateraz náhradnú osobnú starostlivosť vylúčili. Na základe uvedeného a z dôvodu, že výchova dieťaťa je ohrozená súd považoval za jediné možné riešenie nariadiť nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť. Súd bude pravidelne zisťovať účelnosť ústavnej starostlivosti a posudzovať jej nevyhnutnosť.

28. Súd zároveň určil matke a otcovi povinnosť platiť výživné. Matku zaviazal na platenie výživného vo výške 40 eur mesačne s čím matka súhlasila. Otca zaviazal na platenie sumou vo výške 130 eur, ktorá bola určená ako suma výživného rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6C/196/2010 zo dňa 09.12.2015 (overené dopytom na Okresný súd Žilina) a teda rozsah vyživovacej povinnosti otca sa nemení.

29. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).